

Schommelingen in de schoolbevolking

Volgens de meest recente vooruitzichten (2018-2035) zullen er in 2027 meer kleuters zijn dan vandaag. Ook de lagere en middelbare schoolbevolking zal toenemen. De toename is het grootst bij de 12-17-jarigen (+12%) en het kleinst bij de 6-11-jarigen (+0,5%). Deze evoluties zijn echter niet monotoon, maar volgen de schommelingen in het aantal geboorten. De geografische spreiding van de evolutie verschilt naargelang de leeftijdsgroep.

Evolutie van de schoolbevolking

In 2027 zullen er 4% meer 3-5-jarigen, 0,5% meer 6-11-jarigen en 12% meer 12-17-jarigen zijn dan in 2017. De stijging is echter niet monotoon. Een vergelijking van figuur 1 (linker grafiek) met figuur 2 leert ons dat de evolutie van de 3-5-jarigen die van het aantal geboorten volgt, met een decalage van gemiddeld 4 jaar. Het aantal kleuters maakt dus een golfbeweging met buigpunten in 2014 (hoogtepunt), 2021 (laagtepunt) en 2026 (hoogtepunt). De 6-11-jarigen (figuur 1, middelste grafiek) volgen een gelijkaardige beweging, maar met buigpunten 9 jaar volgend op die in de evolutie van de geboorten. De 12-17-jarigen (figuur 1, rechter grafiek) kennen een laagtepunt in 2016, gevolgd door een stijging tot in 2026 -een weerspiegeling van het stijgend aantal geboorten tussen 2003 en 2008.

Gemeentelijke variatie in groeipatronen

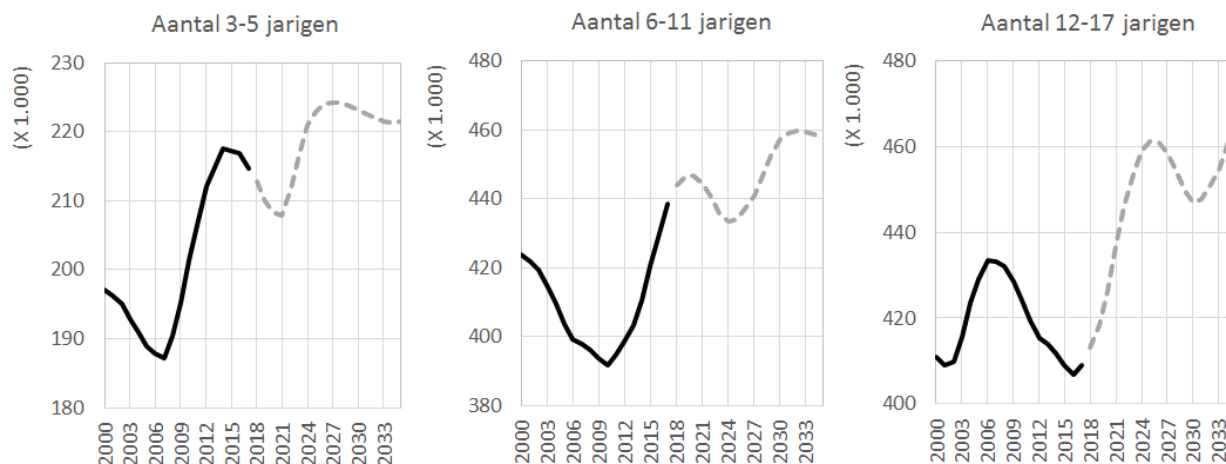
Figuur 3 toont de typische groeipatronen van de 3-5-jarigen, 6-11-jarigen en 12-17-jarigen op gemeentelijk niveau tussen 2010 en 2030. De curves voor de 3-5-jarigen (panel a) volgen de schommelingen die we ook terugvonden op het niveau Vlaams Gewest, maar het groeiritme en de timing van de buigpunten verschillen. Het eerste buigpunt ligt tussen 2010 (blauwe curve) en 2016 (donkerbruine curve). Hoe vroeger dit valt, hoe sterker en langer de daaropvolgende terugval in het aantal 3-5-jarigen. De blauwe curve blijft over de hele periode lager dan in 2010. De donkerbruine ligt in 2027 30% hoger dan in 2010.

De centrumsteden, gemeenten ten noorden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in de Noorderkempen, en in de regio's rond Tessenderlo, Roeselare en Kortrijk kleuren overwegend bruin en donkerbruin: het aantal 3-5-jarigen groeit er dus sterk aan. In vele van deze gemeenten zien we bovendien een duidelijke groei van de 6-11-jarigen, hoofdzakelijk tussen 2010 tot 2019, gaande van 10% tot 30% (figuur 3, panel b).

Gemeenten met een afname (blauw) of een zeer beperkte groei (lichtbruin) van de 3-5-jarigen vinden we vooral aan de kust en aan de taalgrens, in het Brugse Ommeland, de zuidoostelijke rand van Brussel en Midden-Limburg. Opvallend zijn de dalingen in de buurgemeenten van Roeselare, Gent en Sint-Niklaas (figuur 3, panel a). Ook de groei van de 6-11-jarigen is hier beperkt en kent na 2019 vaak een uitgesproken terugval (blauw en lichtbruin, figuur 3, panel b).

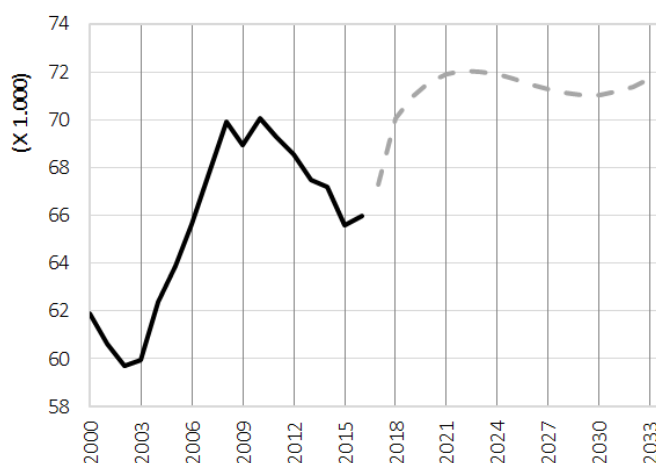
De geografische variatie in de evolutie van de 12-17-jarigen tekent zich zeer duidelijk af (figuur 3, panel c). Gemeenten in Oost-Limburg, de Noorderkempen, en ten westen van de Vlaamse Ruit kleuren blauw. Ze kennen, tussen 2010 tot 2019, een daling van het aantal 12-17-jarigen gaande van -10% tot -16%. Het aantal blijft de hele periode lager dan in 2010. In de Vlaamse Ruit, de streek rond Tessenderlo en aan de taalgrens van Vlaams-Brabant concentreren zich de gemeenten met een continue stijging van het aantal 12-17-jarigen (+10% tot +30%) die aanhoudt tot de jaren 2024-2026.

Figuur 1. Aantal 3-5-jarigen (links), 6-11-jarigen (midden) en 12-17-jarigen (rechts), Vlaams Gewest, waarnemingen 2000-2017 en vooruitzichten 2018-2035

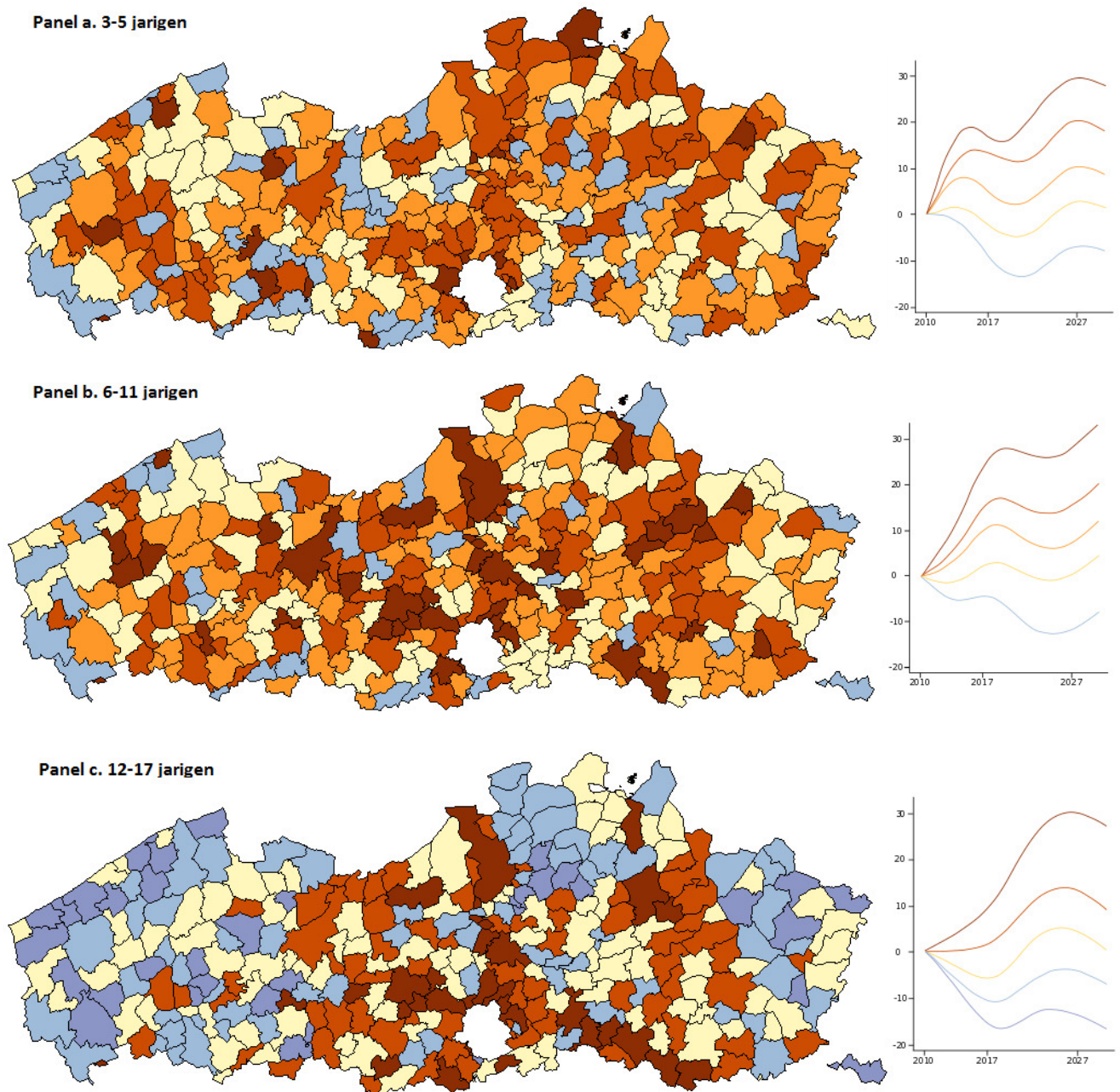
Bron: 2000-2017: waarnemingen, Statbel; 2018-2035: vooruitzichten, Statistiek Vlaanderen

Figuur 2. Aantal geboorten, Vlaams Gewest, waarnemingen loop 2000-2016 en vooruitzichten loop 2017-2034

Bron: 2001-2017: waarnemingen, Statbel; 2018-2034: vooruitzichten, Statistiek Vlaanderen

Figuur 3. Groei van het aantal 3-5-jarigen (panel a), 6-11-jarigen (panel b), en 12-17-jarigen (panel c), per gemeente, vooruitzichten 2010-2030

Bron: 2010-2017: waarnemingen, Statbel; 2018-2030: vooruitzichten, Statistiek Vlaanderen

Noot: Typologie opgesteld op basis van Leisch (2004), FlexMix: A General Framework for Finite Mixture Models and Latent Class Regression in R. In: Journal of Statistical Software, 11 (8). De analyseperiode werd vastgelegd op 2010 – 2030 omdat deze de relevante schommelingen omvat.